

Dezvoltarea fluenței citirii în clasa I

Crina Maria IANCU¹

Abstract

This study presents the results of reading fluency ability in five first grade students as measured with PEAF (Probe for Assessing and Training Reading Fluency). The first evaluation was made in the beginning of the school year, in September 2014, and the second evaluation was seven months later, in April, 2015. The results demonstrate a significant improvement in reading fluency for all the participants. PEAF helps the teacher or the therapist to monitor the progress and to present the progress the students made to the students and to the parents. The results can be presented in a graphic for a better understanding.

Key words: first grade, reading fluency, PEAF (Probe for Assessing and Training Reading Fluency), Precision Teaching

Introducere

Formarea și dezvoltarea abilităților de citit-scris este un proces complex, care presupune multe exerciții. Preachizițiunile însușite în etapa preșcolară pun bazele dezvoltării abilităților de citit-scris. Scrierea este cea mai complexă formă de comunicare, copilul trebuie să atingă un anumit nivel de abstractizare pentru a putea comunica în scris.

Jocul didactic este principala metodă de învățământ prezentă în clasa pregătitoare prin intermediul căreia elevii sunt introduși în lumea sunetelor și literelor. Evaluarea și monitorizarea rezultatelor reprezintă o prioritate pentru toți.

În programa de la disciplina Comunicare în limba română pentru clasa pregătitoare se regăsește competența generală **receptarea unei varietăți de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute**, competență care se formează prin recunoașterea unor cuvinte uzuale, din universul apropiat, scrise cu litere mari și mici de tipar în cadrul următoarelor activități:

- recunoașterea și numirea literelor mari și mici de tipar pe diferite suporturi (tablouri, cuburi, truse de jucării, asocierea formei unui nor cu o literă);
- asocierea unor litere și sunete;
- observarea etichetelor din clasă, plasate pe dulapuri, sertare, deasupra cuierelor, pe coșulețe de plastic, nuiele sau carton (în care se depozitează diferite lucruri) etc.; etichetarea se realizează împreună cu copiii;
- citirea globală a numelui scris cu litere de tipar pe dulăpior, la cuier, la colțul de prezentare al clasei, la panoul „Responsabilități” etc.
- jocuri care au cuvinte scrise sub imagine: „Loto”, „Domino”, „Bingo”;
- punerea în corespondență a unor cuvinte formate din 1-2 silabe cu imagini potrivite, reprezentând obiecte din universul apropiat;
- jocuri folosind carduri cu imagini ale unor obiecte și denumirea acestora;
- răsfoirea unor cărți care conțin doar imagini și „citirea” acestora în grup/ cu ajutorul cadrului didactic.

Toate activitățile desfășurate în clasa pregătitoare pun bazele formării deprinderilor de scris-citit. Verza (1983) prezintă factorii care influențează formarea deprinderilor de citit: dezvoltarea psihică generală, dezvoltarea intelectului, nivelul achizițiilor verbale și calitatea conduitei verbale, motivația pentru activitatea respectivă și interesul subiectului de a-și însuși cât mai repede noile achiziții.

Fluența citirii

Hațegan și Talaș (2014, p.36) definesc fluența citirii ca “abilitate specială de a decodifica rapid și acurat cuvinte, ceea ce facilitează recunoașterea cuvintelor suficient de rapid pentru a câștiga timp în citirea și înțelegerea textului din care cuvintele fac parte”.

În literatura de specialitate se regăsesc diferite teste sau probe care măsoară fluența citirii, acest indice al fluenței citirii contribuie la dezvoltarea înțelegerii unui text scris.

Studiile lui Chard, Vaughn, & Tyler (2002) evidențiază relația dintre fluența citirii și comprehensiune. Elevii care prezintă o rată crescută a fluenței își amintesc mai multe informații citite deoarece își alocă resursele cognitive în direcția decodificării cuvintelor noi și reușesc să integreze informația din textul citit în bagajul de cunoștințe pe care îl dețin (<http://www.k12reader.com/what-is-reading-fluency/>).

Descrierea Probei de Evaluare și Antrenare a Fluenței Citirii- PE AFC

Proba PE AFC a fost recent elaborată de Hațegan și Talaș (2014). Această probă a

fost elaborată urmând principiile “Precision Teaching”, “QuickSmart Reading”, “Great Leaps” și ținând cont de specificul limbii române. Proba conține liste de litere, silabe, cuvinte monosilabice, cuvinte bisilabice, cuvinte trisilabice, structuri sintactice, propoziții și texte. Itemii sunt organizați pe coloane, iar la sfârșitul fiecărui rând apare un număr care reprezintă numărul de cuvinte citite, pentru a facilita înregistrarea cuvintelor citite de către elev. În funcție de numărul de cuvinte citite/minut și în funcție de numărul de erori înregistrate, evaluatorul decide care listă o selectează pentru a fi citită de către elev. Evaluatorul înregistrează în fișa de cotare numărul de cuvinte pe care îl citește elevul într-un minut precum și numărul erorilor care apar în citire. Elevul urmărește în graficul realizat în fișa de cotare progresul pe care îl realizează în citirea corectă a cuvintelor în diferite liste.

Studii de caz.

Elevii T.C., F.A., P.A., M.T. și S.T. sunt elevi în clasa I la o școală gimnazială din mediul urban. Acești elevi au fost evaluați prin intermediul PE AFC în luna septembrie a anului școlar 2014-2015 și în luna aprilie a aceluiași an școlar (2014-2015). Scopul aplicării acestei probe a fost de a identifica progresul înregistrat în domeniul fluenței citirii de către cei cinci elevi.

În tabelele 1,2, 3, 4 și 5 sunt prezentate rezultatele înregistrate de acești elevi la citirea unor liste de cuvinte monosilabice, structuri semantice, propoziții și texte.

Tabelul 1. Rezultatele înregistrate de T.C. la citirea listelor de cuvinte monosilabice, structuri semantice, propoziții și texte

Cuvinte monosilabice				Structuri semantice				Propoziții				Texte			
Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test	
nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori
60	0	82	0	76	1	86	1	72	0	84	0	73	2	91	1

Tabelul 2. Rezultatele înregistrate de F.A. la citirea listelor de cuvinte monosilabice, structuri semantice, propoziții și texte

Cuvinte monosilabice				Structuri semantice				Propoziții				Texte			
Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test	
nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori
33	5	72	8	34	4	76	0	44	10	67	5	43	2	72	2

Tabelul 3. Rezultatele înregistrate de P.A. la citirea listelor de cuvinte monosilabice, structuri semantice, propoziții și texte

Cuvinte monosilabice				Structuri semantice				Propoziții				Texte			
Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test	
nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori
37	2	89	2	44	2	98	0	37	3	82	4	42	0	102	4

Tabelul 4. Rezultatele înregistrate de S.T. la citirea listelor de cuvinte monosilabice, structuri semantice, propoziții și texte

Cuvinte monosilabice				Structuri semantice				Propoziții				Texte			
Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test	
nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori
36	1	59	0	41	3	62	2	37	0	72	2	55	1	75	0

Tabelul 5. Rezultatele înregistrate de M.T. la citirea listelor de cuvinte monosilabice, structuri semantice, propoziții și texte

Cuvinte monosilabice				Structuri semantice				Propoziții				Texte			
Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test	
nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori	nr. cuv.	nr. erori
60	3	80	2	52	3	96	1	62	5	89	6	68	3	107	1

În fig. 1 este prezentat grafic progresul înregistrat de cei cinci elevi la citirea cuvintelor monosilabice.

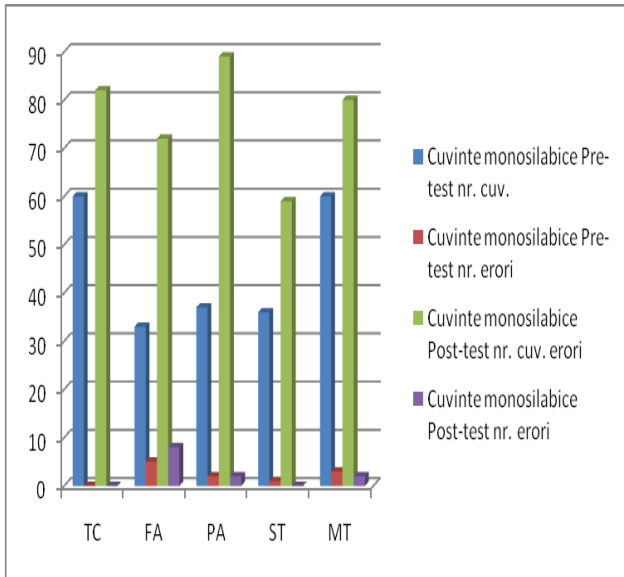

Fig. 1. Numărul de cuvinte și numărul de erori înregistrate de elevi la citirea textelor în etapa pre-test și post-test

În fig. 2 este prezentat grafic progresul înregistrat de cei cinci elevi la citirea structurilor semantice.

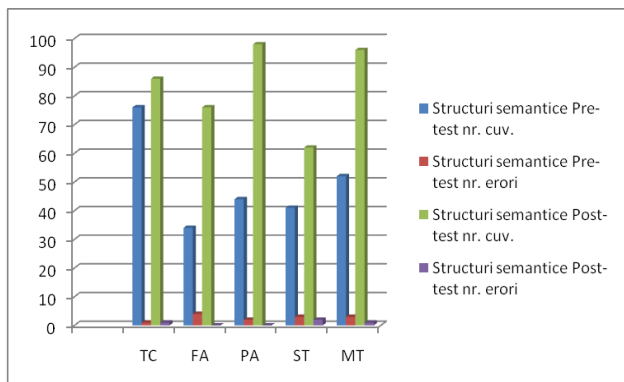

Fig. 2. Numărul de cuvinte și numărul de erori înregistrate de elevi la citirea structurilor semantice în etapa pre-test și post-test

În fig. 3 este prezentat grafic progresul înregistrat de cei cinci elevi la citirea propozițiilor.

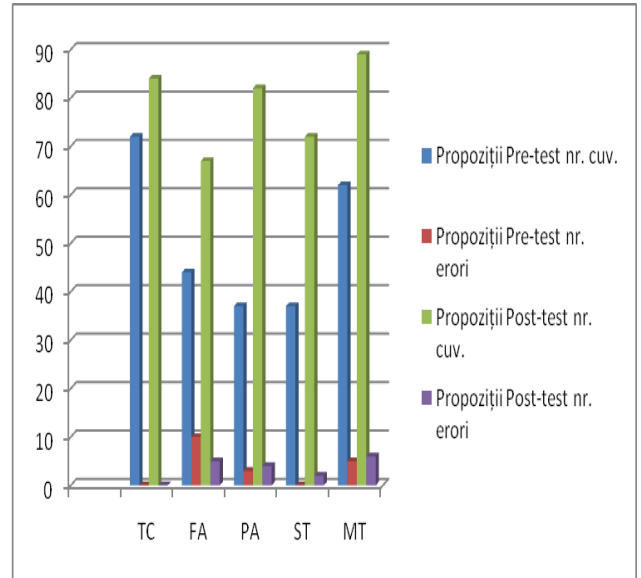

Fig. 3. Numărul de cuvinte și numărul de erori înregistrate de elevi la citirea propozițiilor în etapa pre-test și post-test

În fig. 4 este prezentat grafic progresul înregistrat de cei cinci elevi la citirea textelor.

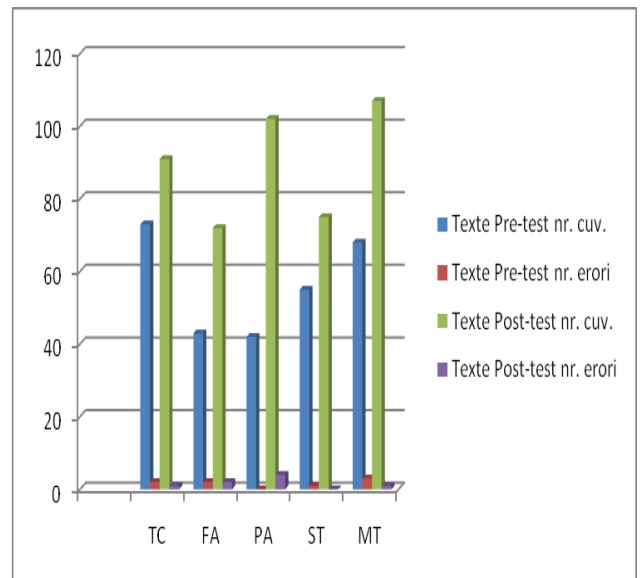

Fig. 4. Numărul de cuvinte și numărul de erori înregistrate de elevi la citirea textelor în etapa pre-test și post-test

Concluzii

Rezultatele prezentate demonstrează o îmbunătățire considerabilă a fluenței citirii la toate sarcinile de citire la toți elevii evaluați. Cel mai mare progres este înregistrat de către elevul P.A. care și-a dublat numărul de cuvinte citite la toate listele prezentate în etapa post-test, deși numărul de erori se menține, sau în cazul erorilor înregistrate la lista de propoziții crește de la 3 erori înregistrate în etapa de pre-test la 4 erori înregistrate în etapa post-test, iar la lista de texte elevul înregistrează 4 erori în etapa post-test deși în etapa pre-test nu a înregistrat nici o eroare. Acest fapt nu este îngrijorător deoarece fluența citirii a crescut considerabil în special în cazul listei de texte unde a citit în etapa pre-test un număr de 42 cuvinte, iar în etapa post-test un număr de 102 cuvinte. Erorile apărute se datorează probabil dorinței elevului de a citi cât mai multe cuvinte și de a finaliza textul în timpul alocat citirii.

În limba română nu există date care să evidențieze numărul de cuvinte sau intervalul de cuvinte pe care le citesc elevii la sfârșitul clasei I. Rezultatele înregistrate la Școala Horace Mann din US demonstrează că în clasa I elevii citesc 60 cuvinte/minut iar Fountas și Pinnell, 2009 apud Hațegan și Talaș (2014) evidențiază intervalul de 75-100 de cuvinte citite pe care elevii le citesc la sfârșitul clasei I.

Rezultatele înregistrate prin aplicarea probei PEAFIC demonstrează faptul că în clasa I se pun bazele citirii fluente care influențează comprehensiunea citirii (Chard, Vaughn, & Tyler, 2002). Se recomandă aplicarea probei PEAFIC la începutul clasei a II-a și la sfârșitul clasei

a II-a pentru a compara rezultatele înregistrate de elevii cuprinși în studiu.

Bibliografie

Bodea Hațegan, C., Talaș, D. (coord.)(2014). *Fluența verbală. Direcții teoretice și aplicații psihopedagogice*, Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.

Verza, E. (1983). *Disgrafia și terapia ei*, București: Editura Didactică și Pedagogică.

Chard, D.J., Vaughn, S., & Tyler, B.J. (2002). A synthesis of research on effective interventions for building reading fluency with elementary students with learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, 35, 386-406.

XXX, (2014). *Programa școlară pentru disciplina COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a*, Ministerul Educației Naționale.

http://www.linkslearning.k12.wa.us/reading_links/readingmanuals/FLUENCYFACILITATOR.pdf

<http://www.k12reader.com/what-is-reading-fluency/>

¹Prof. Înv. Primar, Școala Gimnazială "Ioan Bob" Cluj-Napoca. E-mail: iancucrina@yahoo.com